

Kultura języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Kultura języka polskiego
Kod przedmiotu	09.3-WH-LPKSGP-KJP-K-S15_pNadGenVSFC2
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Literatura popularna i kreacje światów gier
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	7
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Anna Wojciechowska, prof. UZ - dr Magdalena Idzikowska - dr hab. Monika Kaczor, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z narzędziami normatywistyki oraz teorią wspomagającą samodzielne rozstrzygnięcia zagadnień poprawnościowych. Kształcenie umiejętności świadomego i celowego posługiwania się polszczyzną w różnych sytuacjach komunikatywnych.

Wymagania wstępne

Znajomość elementarnych pojęć w zakresie kultury.

Zakres tematyczny

Wykłady

- Język i jego funkcje
- Język jako wartość
- Polityka językowa. Ustawa o języku polskim
- Termin kultura języka i jej składniki
- Pojęcia teoretyczne kultury języka. Tekst, uzus, norma, system
- Norma językowa. Poziomy i typy normy współczesnej polszczyzny
- Warianty w normie i ich typy
- Innowacje językowe a błędy językowe. Kryteria oceny innowacji językowych i ich hierarchizacja
- Typy błędów językowych
- Kodyfikacja normy językowej
- Sprawność językowa
- Typy postaw językowych
- Kultura języka publicznego: estetyka, etyka, wulgaryzacja, stygmatyzacja, etykietowanie, deprecjacja, dehumanizacja
- Polszczyzna XXI wieku – charakterystyczne zjawiska, procesy, tendencje

Ćwiczenia

- Znaczenie terminu kultura języka. Kultura języka a językoznawstwo. Kultura języka jako jeden z podstawowych składników kultury narodowej.
- System języka, norma, uzus, tekst. Kodyfikacja i jej stosunek do uzusu i systemu.
- Typy innowacji językowych. Innowacja i błąd. Typy błędów językowych.
- Kryteria poprawności językowej, hierarchia i zakres stosowania.
- Typologia odmian współczesnej polszczyzny, podstawowe właściwości i społeczne uwarunkowania.
- Poprawność wymowy.
- Poprawność leksykalno-stylistyczna.
- Poprawność słowotwórcza. Najnowsze tendencje.
- Poprawność frazeologiczna. Frazematyka.
- Poprawność fleksyjna (ze szczególnym uwzględnieniem nazw własnych).
- Poprawność składniowa.

12. Wybrane zagadnienia ortografii i interpunkcji polskiej.
13. Grzeczność językowa, etyka, etykieta językowa. Grzeczność w komunikacji interpersonalnej, interpersonalno-medialnej, publicznej i masowej.
14. Poradnictwo językowe w Polsce, podstawowe publikacje normatywne.

Metody kształcenia

Wykład, dyskusja, praca z tekstem źródłowym, prezentacja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna fundamentalne reguły rekonstrukcji tekstów (drukowanych i rękopiśmiennych) oraz zasady ich objaśniania, komentowania i korekty	• KKG1_W06	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna	• Wykład • Konwersatorium
student ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	• KKG1_W15	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • praca pisemna	• Wykład • Konwersatorium
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu prawideł rządzących stosowaniem poprawnej, komunikatywnej polszczyzny	• KKG1_W05	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • odpowiedź ustna • praca pisemna	• Wykład • Konwersatorium
student potrafi przeprowadzić redakcję językową tekstu przygotowywanego do publikacji	• KKG1_U03	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca pisemna	• Wykład • Konwersatorium
student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych kompetencji, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	• KKG1_K01	• aktywność w trakcie zajęć • praca pisemna	• Wykład • Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia: aktywne uczestnictwo w zajęciach, opracowanie i prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu współczesnych zjawisk językowych, pozytywna ocena z pracy pisemnej.

Wykład: udział w zajęciach wykładowych, pozytywna ocena z egzaminu.

Literatura podstawowa

Bugajski M., *Językoznawstwo normatywne*, Warszawa 1993.

Bugajski M., *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2007.

Jadacka H., *Kultura języka polskiego, Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa 2014.

Kaczor M., *Estetyka słowa a kultura języka*, Zielona Góra 2009.

Karpowicz T., *Kultura języka polskiego, Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2013.

Marcjanik M., *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa 2014.

Markowski A., *Kultura języka polskiego, Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2014.

Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej, red. A. Markowski, Warszawa 2012.

Wielki słownik ortograficzny PWN, red. E. Polański, Warszawa 2012.

Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. A. Markowski, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca

Bugajski M., *Etyka, etykieta, kultura języka*, [w:] *Etyka i etykieta w komunikacji językowej*, red. A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski, Poznań 2012, s. 7-21.

Bugajski M., *Normatywista wobec problemów komunikacji językowej*, [w:] *Norma a komunikacja*, red. M. Steciąg i M. Bugajski, Zielona Góra 2009, s. 15-26.

Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, red. K. Kłosińska, Warszawa 2013.

Kita M., *Językowe rytuały grzecznościowe*, Katowice 2005.

Kołodziejek E., *Poprawna polszczyzna w praktyce. Poradnik dla tych, którzy chcą dobrze mówić i pisać po polsku*, Szczecin 1998.

Miodek J., *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.

Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2012.

Zgółkowa H., Zgółka T., *Językowy savoir-vivre. Praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich*, Warszawa 2004.

Poradniki językowe i słowniki (wybór); internetowe poradnie językowe

Komunikaty Rady Języka Polskiego, <http://www.rjp.pan.pl/>

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 18-10-2022 13:27)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ